

PAMFIL ȘEICARU

SĂ RĂMÂNĂ DOAR CENUȘA

(DOTLA)

Traducere din franceză de
Badea Nicolescu

FRONDE
ALBA IULIA - PARIS
1996

CUPRINS

I. Europa și țările din estul Europei	9
II. Dosarul unei țări satelit	35
- Munchen și consecințele abdicării Marii Britanii și Franței	35
- România în război contra Rusiei	40
- O pace separată imposibil de realizat	47
- Îngelăciunea de la Cairo și capitularea fără condiții a României	53
- România în război alături de Rusia Sovietică	59
III. Jurnalului colonelului Rura	65
- Notă introductivă	68
- Începutul jurnalului	143
IV. Cum se bolșevizează un popor	159
- România, cea de a XVII-a republică sovietică	165
V. Sfârșitul utopiei	165

EUROPA ȘI ȚĂRILE DIN ESTUL EUROPEI

Europa occidentală a ignorat, dintotdeauna, Estul Europei.

Pentru toate popoarele din Occident, Europa se termină la Viena, de unde începe ceva hibrid, un amestec indefinibil de tehnică occidentală și de mod de viață oriental.

Acceptate cel mult ca niște suburbii sărace, murdare ale Europei, țările situate la estul capitalei austriece nu interesează Occidentul decât în cazul că izbucnește un conflict armat între marile puteri. Atunci agenții de propagandă le invadează, descoperă vechi legături de prietenie, uneori chiar afinități de rasă și creează, pentru populația naivă a acestor regiuni, un întreg arsenal de înșelare, cu unica preocupare de a recruta câteva zeci de divizii de luptă, fiindcă suburbiile Europei știu să se bată.

Acestea nu sunt, din păcate, afirmații gratuite, ci inventarul melancolic al unor realități care explică ușurința cu care a fost cedată Asiei o bună jumătate a Europei.

Pentru Occident, Europa este delimitată de frontierele imperiului roman sub Augustus. Tot ceea ce iese din aceste frontiere și aparține Europei orientale nu constituie, în ochii Occidentului, altceva decât o anexă a Europei, un fel de piață utilă, cel mult, plasării de mărfuri greu vandabile.

Asasinarea lui Jan Masaryk a provocat o adevărată emoție în Occident, ca și cum ceea ce se petrecuse la Praga, folosirea crimei de către Rusia Sovietică pentru a-și lichida adversarii, era într-adevăr ceva inedit, o revelație senzațională.

Democrațiile occidentale cunosc bine opera de exterminare metodică întreprinsă de Rusia Sovietică în cele trei republici baltice: Estonia, Letonia, Lituania. Ele sunt, de asemenea, la curent cu deportările bolșevice din Polonia, țară pentru a cărei integritate fusese, chipurile, declanșat războiul și nu s-au pierdut cu firea deloc pentru asta. Sinistrul masacru de la Katyn a fost o realitate. Occidentul însă nici măcar nu a protestat, aceasta cu singurul scop de a salva colaborarea prețioasă cu Rusia Sovietică, în vederea organizării unei noi ordini de drept internațional. Și totuși, cu ocazia celor întâmplate la Katyn, se putuse constata concepția sovietică în materie de obligații internaționale.

Nu ne putem împiedica să înregistrăm atitudinea extrem de conciliantă a conducătorilor celor două mari democrații anglo-saxone

față de fostul complice al lui Hitler. Să fi fost oare pentru că panica lor la un moment dat a fost foarte mare și pentru că politica anglo-americană s-a remarcat de la bun început printr-un penibil complex de inferioritate față de Rusia Sovietică? Înțelegem astfel cum a putut Winston Churchill să spună enormitatea că „nu admite absolut nimic ce ar putea atinge susceptibilitatea lui Stalin”.

Vreme îndelungată, Churchill și Roosevelt s-au temut că orice ajutor acordat cererilor juste ale Poloniei riscă să împingă Rusia spre o pace separată cu Germania. Această teamă a condus guvernele de la Londra și Washington să refuze sprijinul lor eforturilor pe care le făcea guvernul polonez în exil pentru a elibera cei 1.500.000 de cetățeni polonezi pe care Rusia îi deținea în lagărele ei de concentrare. Frica de a-l nemulțumi pe Stalin dicta întreaga politică de război a Marii Britanii și Statelor Unite. Noi culegem astăzi funestele rezultate ale acestei frici.

Dacă o alianță, în timp de război, impunea menajamente reciproce, nu trebuia ca acestea să fie împinse până la renegarea principiilor care formează armătura oricărui stat ce se respectă. Anglia acceptase toate consecințele ce decurgeau din garanțiile acordate în alb Poloniei, în martie 1939, pentru a-i asigura integritatea teritorială. Refuzând să intervină energic în favoarea cererii juste a generalului Sikorsky, în legătură cu cei un milion și jumătate de polonezi deținuți în lagărele rusești, Churchill, grijuliu de a nu-l contraria pe Stalin, nu s-a întrebat dacă participarea Angliei la război era cât de cât justificată. În plus, refuzând să intervină, încercând să impună tăcere guvernului polonez, Churchill s-a făcut complicele celei mai condamnabile operațiuni sovietice. Întreaga situație actuală a Europei era atunci deja prefigurată prin această politică de subordonare: de a nu deranja, pentru nimic în lume, susceptibilitatea lui Stalin.

În 1830, prințul Sapieha, venit la Londra pentru a cere sprijinul Angliei în favoarea guvernului insurecțional polonez, a fost primit de către primul-ministru Grey: „În actualele circumstanțe, îi spune președintele, noi trebuie să dorim ca Rusia să aibă libertate de acțiune și ca insurecția voastră să fie înăbușită în cel mai scurt timp”.

În același an 1830, Palmerston, ministru al afacerilor externe al Angliei, refuza să-l primească pe prințul Alexandru Wielopolski, trimis al guvernului insurecțional polonez; trei ani mai târziu, Anglia avea să suporte replica rusească: tratatul de la Unkiar-Skelessi.

Tot așa, în 1941, dl. Churchill nutrește iluzia de a câștiga bunăvoința lui Stalin refuzând să sprijine eforturile guvernului polonez pentru eliberarea deportaților săi. Abia în 1948, Churchill realizează că pacea nu poate fi dobândită decât cu prețul unui nou război împotriva URSS-ului.

Faptul că presa și guvernul englez, precum și opinia publică americană, au fost revoltate de moartea misterioasă a lui Jan Masaryk

nu însemna nicidecum că Occidentul descoperise în sfârșit că Rusia Sovietică amenința libertatea statelor vecine, libertate la anularea căreia se consimțise deja la Teheran și Yalta, ci că Anglia și Statele Unite se vedeau ele însele amenințate de hegemonia Rusiei în Europa și de aspirațiile universaliste ale acesteia. Intitulându-și cartea *The great Globe itself*, Bullitt denunță amenințarea mondială a imperialismului rus.

Politica de război anglo-americană a găsit profitabil să sacrifice libertatea estului Europei în schimbul bunăvoinței lui Stalin. Iată de ce asasinatelor, torturilor, deportările a milioane de oameni nu au făcut niciodată obiectul unor dezbateri parlamentare, nu au inspirat nici un protest, în ciuda faptului că atâtea popoare europene au fost reduse la sclavie. Estul Europei nu interesează Occidentul decât ca element de compensație, pe care îl sacrifică cu inima ușoară ca să salveze confortul domestic «adevăratei» Europe, autenticul depozitar al marilor idealuri...

Ecoul mondial produs de sinuciderea oficială a lui Jan Masaryk își are explicația sa: Boemia e considerată ca un avanpost al Occidentului. Evenimentele de la Praga interesează în mod direct. De data aceasta, amenințarea era clară; ea a fost înțeleasă până și de cei mai ignoranți oameni politici.

Ar fi fost firesc ca, cel puțin după lovitura dată la Praga de către Rusia Sovietică, Occidentul să-și recunoască greșelile, să-și evalueze forțele de care dispune, să reacționeze împotriva expansiunii tot mai amenințătoare a URSS-ului și să descopere valoarea acestei Europe orientale ignorate, disprețuite și sacrificate cu indiferență.

Valoarea Europei orientale e definită de rolul istoric pe care aceasta l-a jucat de-a lungul secolelor. Ea a fost zidul de apărare al Occidentului împotriva veșnicei invazii a barbarilor veniți din stepa rusă.

În toate țările de frontieră ale Europei, formele rafinate ale civilizației vestice nu s-au putut manifesta pentru că aceste regiuni nu au avut niciodată liniștea cuvenită. Aici se trăia sub semnul provizoratului, al vieții de avanpost.

În ajunul marii invazii din 406, episcopul Synesius scotea un strigăt de alarmă, denunțând procesul de descompunere, lenta prăbușire interioară a imperiului roman:

„Paza patriei și a drepturilor aparține celor care au interes să le apere. Ei sunt câinii de care vorbește Platon, predestinați să păzească turma. Când păstorul aduce lupii printre câinii săi, zadarnic îi va crește de tineri și va căuta să-i domesticească; va fi vai de el. Când puii de lup vor fi simțit slăbiciunea sau lășitatea câinilor, ei îi vor sugruma și, odată cu ei, și păstorul și turma. Când te gîndești la ceea ce poate face, într-un moment de pericol pentru stat, un tineret necunoscut, numeros, format în alte legi decât noi, având alte idei, alte obiceiuri, trebuie să fi pierdut orice prevedere ca să nu te cutremuri. Piatra lui Sisif e atârnată de un

singur fir deasupra capetelor noastre. E suficient ca cea mai mică speranță de succes să se întrezărească pentru a vedea care sunt gândurile ascunse nutrită în secret de apărătorii noștri de astăzi”.

O întrebare îngrijorătoare se pune: democrațiile occidentale se găsesc oare astăzi în aceeași situație ca Imperiul Roman din secolul al V-lea? Cu îndărătnicie, cu disperare, noi răspundem nu, deși Occidentul înțelege să-și răscumpere foarte scump liniștea de care are nevoie. Această idee răzbate de la un capăt la altul al cărții d-lui Walter Lippman, *Obiectivele de război ale Statelor Unite*, scrisă și publicată în 1945, după Conferințele de la Teheran și de la Yalta.

Astăzi, marii arhitecți ai păcii, în construcția căreia intră betonul armat al himerelor, descoperă cu groază că Europa se găsește la discreția lui Stalin, că, în condițiile actuale, ea este incapabilă de a-și asigura apărarea și că, ceea ce este și mai grav, cele două Americi, ele însele, sunt direct amenințate.

Unde sunt vremurile idilice ale Conferințelor de la Teheran și de la Yalta, când se putea scrie: „în viitorul previzibil, un război direct între Rusia și Statele Unite este aproape la fel de imposibil ca și o luptă între un elefant și o balenă ...”?

Am învățat cu greu că Rusia nu-și respectă în nici un fel angajamentele. Această tardivă descoperire spune multe despre inteligența politică a Europei și a Statelor Unite. Ea ne arată superficialitatea și lipsa de seriozitate cu care au fost considerate problemele postbelice precum și perspectivele istorice ale dezvoltării imperialismului rus, sub noua sa înfățișare.

Este evident că Europa occidentală și Statele Unite ale Americii vor mai comite încă greșeli și vor căuta un compromis. În spatele fastului retoric, Europa occidentală trebuie, ce-i drept, să se multumească cu măruntele expediente ale unei politici de azi pe mâine. Tresăririle de orgoliu ale Europei față de Statele Unite, pretenția penibilă de a urma o politică independentă și de a-și asigura o poziție neutră, de arbitru, într-un eventual conflict ruso-american nu este, în definitiv, decât mărturisirea indirectă a fricii de a adopta o poziție, chiar și numai defensivă, în fața amenințării rusești.

Această politică ce oscilează între panică și speranță, exprimă în realitate un sentiment de slăbiciune militară, o senzație de epuizare: panica provocată de expansiunea continuă a Rusiei Sovietice, speranța în prezența masivă pe continent a forțelor americane care să poată suplini incapacitatea Europei de a se apăra.

În 1939, Occidentul a fost surprins de forța și de îndrăzneala germană. Incapabile să facă un efort, nutriră speranța că jocul diplomatic ar putea să înlocuiască puterea militară, Franța și Anglia s-au aflat

dezarmate la 1 Septembrie 1939. În același timp, Hitler se întreba: „Vom reuși să învingem moral dușmanul înainte de război? Pretutindeni, în țările cele mai ostile, avem prieteni care ne vor ajuta. Vom ști să ni-i păstrăm. Confuzie, conflicte, incertitudine, panică, iată armele noastre”. Puțini au realizat atunci că era vorba de o plagiere a tehnicii bolșevice.

În ce măsură Europa occidentală a identificat astăzi politica de expansiune imperialistă a Rusiei Sovietice și cum a reacționat ea?

Europa imploră ajutorul militar american pentru că teritoriul său e mutilat, pentru că ea a fost lipsită de acea parte a sa din est care s-a călit la focul celei mai dramatice existențe istorice și unde sunt situate forțele sale combatante.

Două războaie mondiale au permis să se verifice valoarea militară superioară a elementului țărănesc. Europa Orientală, compusă din popoare de structură agrară, lipsește Occidentului. Elementul combativ, rezervele de energii țărănești au fost sacrificate la Teheran și la Yalta. Stalin știa ce cerea, dar Roosevelt și Churchill nu știau ce sacrificau.

Între 21 Iunie 1941 și 7 Mai 1945, poporul român a trecut prin toate probele unui război sângeros. Numărul morților săi se ridică la cifra de 378.000. Nu există casă românească în care cineva să nu se gândească la un soldat îngropat undeva pe malurile Volgăi, în Caucaz, în Crimeea, în pusta ungară sau în munții Boemiei. Aceste sacrificii imense nu sunt altceva decât un semn al energiei excepționale a acestui popor.

Dacă analizăm popoarele Europei orientale, reușim să le găsim trăsături comune, o anumită unitate de spirit și un stil de viață formate de o dezvoltare istorică identică. Aceste popoare constituie rezervele Europei prin tineretul lor, prin zdrobitoarea predominantă a elementului țărănesc, ce continuă să ducă o existență patriarhală al cărei echilibru moral atinge seninătatea deplină. Trebuie să se țină seama, în același timp, de factorul demografic. Populația acestor țări nu încetează să crească între 14 și 18 la mie (ca și cea a Rusiei Sovietelor), ceea ce asigură Europei, pentru viitor, o reînnoire de forțe, o întinerire indispensabilă pentru a menține zestrea sa spirituală, înțâietatea sa politică și militară. Energiile estului european împiedică Occidentul să se anchilozeze și să se lase invadat de scepticismul inerent formelor de civilizație prea rafinate.

În zilele noastre, toate războaiele Occidentului decurg din calcule de producție, din piețe, din plasamente, din socoteli complicate în raport cu un misterios echilibru politic; aceste scheme intelectuale elimină orice elan, orice convingere, orice ideal. Războiul implică totuși sacrificiul vieții; ori numai viziunea unui ideal poate anihila instinctul de conservare, poate să exalte voința de sacrificiu a individului și a colectivităților. Occidentul este esențialmente sceptic și înțâietatea politică și militară a Europei nu putea fi menținută de diletantismul rafinat al

unui scepticism de calitate morală inferioară. Europa nu poate fi salvată prin artificii de propagandă, printr-o retorică de circumstanță care glorifică principii în care toată lumea a încetat să mai creadă. Dogma „Drepturilor omului” este astăzi unicul fundament al concepției occidentale despre viață. S-a creat chiar pe lângă ONU o comisie prezidată de d-na Eleonor Roosevelt, a cărei misiune a fost de a stabili principiile fundamentale în materie de „Drepturi ale omului”. Dar în spatele acestei fațade, ce se ascunde dacă nu absența oricărei credințe, a oricărui ideal?

Ce înseamnă asasinatelor, teroarea dezlănțuită în toate țările cedate sferei de influență rusă, dacă nu tot atâtea atentate împotriva dogmei fundamentale a Occidentului?

Cine îndrăznește să evalueze câți estonieni, letoni, lituanieni, polonezi, germani, austrieci, unguri, bulgari și români au fost trimiși în Siberia? Acesta nu e un secret pentru nimeni și s-ar putea ca însăși doamna Roosevelt să-l fi aflat. Totuși, nimeni nu protestează împotriva acestor crime.

Istoricul René Grousset scrie că „o societate, o civilizație se autodistrug atunci când ea a încetat să înțeleagă rațiunea ei de a fi, când ideea dominantă în jurul căreia s-a structurat i-a devenit străină”. Dacă dogma fundamentală a democrației nu mai mobilizează voințele hotărâte să o opere și să-i impună o validitate universală, dacă retorica s-a substituit credinței, ne putem îndoi de vigoarea civilizației noastre. Să fie oare Occidentul, la urma urmei, doar o probă de retorică?

În plin apogeu apusean, în ultimii zece ani ai secolului al XIX-lea, când puterea politică, economică și militară asigurau întâietatea spirituală a Europei în lumea întreagă, Ernest Lavisse nu uita să lanseze acest avertisment care, cincizeci de ani mai târziu, avea să devină o sumbră realitate: „Orice forță se epuizează; facultatea de a conduce istoria nu e deloc o calitate perpetuă. Europa, care a moștenit-o de la Asia acum trei mii de ani, nu o va păstra, probabil nici ea la infinit”.

Paul Valéry relua cu melancolie aceeași idee:

„Noi, celelalte civilizații, știm acum că suntem muritoare.”

Să fi secat forța spirituală și puterea creatoare a Occidentului? Valorile spirituale pe care se sprijină civilizația Occidentului sunt oare perimate? Nimeni n-ar putea să răspundă afirmativ. Care sunt atunci motivele năruirii prestigiului său, ale pierderii întâietății spirituale, politice și economice a Europei?

Prăbușirea prestigiului Europei este consecința unui singur eșec: decăderea forței sale militare. În schimb, Rusia Sovietelor se bucură de un mare și incontestabil prestigiu în politica internațională. Prestigiul politic al Rusiei Sovietice nu e datorat nici realizărilor politicii statului comunist, nici genialei abilități diplomatice a mareșalului Stalin, ci acestui instrument convingător care este Armata Rusă și care a asigurat dominația sovietică în Europa ca și în Asia.

După ce armatele comandate de Jukov au pus stăpânire pe Berlin, îngropând sub ruinele Cancelariei Reichului cenușa ambiției germane, Rusia Sovietică nu mai trebuia să întâlnească nici o rezistență în restul Europei, unde nu mai exista nici o forță capabilă să ajute la restaurarea unei politici de echilibru. Niciodată nu s-a vorbit atât, în cursul ultimilor o sută de ani, despre necesitatea unei politici de echilibru ca în timpul celor trei ani din urmă. S-a pomenit chiar despre posibilitatea unui „echilibru în diversitate”, adică despre coexistența democrației pașnice cu negarea sa dinamică și totală: bolșevismul. Cu toate acestea, nimeni nu și-a dat osteneala să analizeze condițiile acestui echilibru, pentru că marii oameni de stat ai Occidentului ar fi trebuit să recunoască implicit imposibilitatea materială a unei atari politici atâta timp cât Europa nu putea să opună nimic masivei forțe militare a Rusiei Sovietice.

Ce reprezintă Europa occidentală în calitate de putere militară efectivă? Conferințe, comunicate, publicitate, o întreagă înscenare de aparențe ce nu impresionează Rusia Sovietelor, care cunoaște mai bine ca oricine forța militară reală de care dispune fiecare din statele blocului occidental. Stalin l-a întrebat odată pe un diplomat care încerca să scoată în relief autoritatea Vaticanului și rolul jucat de Sfântul Scaun în problemele internaționale: „A, Vaticanul? Și de câte divizii dispune?”

Acesta este unicul criteriu al dictatorului roșu. De aici trebuie să se pornească atunci când se pune problema acțiunii politice față de Rusia Sovietică: care este numărul de divizii pe care Occidentul poate să le opună voinței de expansiune a Rusiei Sovietice? Și prin divizii, nu înțelegem numai un efectiv dotat cu armamentul corespunzător, ci și voința reală de a lupta.

Dominația Rusiei Sovietice în Europa este un fapt pe care subtilitățile emfaticale ale reprezentanților marilor puteri democratice nu pot să-l disimuleze. Această dominație a fost pregătită între data semnării pactului Ribbentrop-Molotov și cea a semnării acordurilor de la Teheran și Yalta; Stalin a împins lumea la război tocmai în acest scop. La 19 August 1939, el examina situația internațională exclusiv din punctul de vedere al intereselor Rusiei. Își închipuiau conducătorii francezi, englezi și americani că poziția lui Stalin s-a modificat de atunci și că acum, în loc să plece de la rezultatele obținute (dominația efectivă în Europa), el acționează după considerații străine viziunii marxiste asupra istoriei? Rusia Sovietelor este obligatoriu militaristă; ea nu este, în fond, decât o revoluție în mers. Stalin și colaboratorii săi sunt mult prea realiști ca să nu-și dea seama că poziția lor dominantă în Europa nu poate fi menținută decât prin forța armată.

Se pot resemna Anglia și Franța să accepte această situație ca definitivă? Pot ele să-și bazeze siguranța viitoare pe o stabilizare a expansiunii rusești de-a lungul liniei pe care Rusia a atins-o cu concursul Statelor Unite și Angliei? Se pare că aceasta este ultima iluzie ce leagă

spiritul conciliant al Occidentului, un spirit cu atât mai conciliant cu cât forța sa militară se arată mai deficientă. Considerând totuși posibilă renunțarea Rusiei Sovietice de a exploata starea de epuizare în care se găsește Occidentul, această renunțare ar fi ea de dorit? Această întrebare poate să surprindă, poate chiar să provoace indignare. Ea se impune însă dacă vrei să spulberi iluziile periculoase care anesteziază instinctul de conservare al Occidentului.

Politica rusă nu se încurcă cu procedee complicate de inspirație democratică. Ea uzează de ele numai în măsura în care acestea pot servi intereselor precise ale URSS-ului. Dovada acestui lucru este participarea Rusiei la ONU, gest interpretat în mod naiv de anglo-americieni, ca un prim pas al Rusiei revoluționare spre stabilirea unei ordini de drept internațional care ar salva iluziile democratice. În toată Europa orientală ocupată de armatele sovietice, se muncește intens (ca în timpul primilor ani ai revoluției bolșevice din Rusia) la transformarea radicală a structurii sociale și politice a popoarelor cedate dominației ruse. Apar constituții noi, de inspirație, caracter și arhitectură sovietice, legi care distrug orice formă de producție individuală; în același timp se trece la lichidarea tuturor elementelor care ar putea reprezenta o rezistență democratică și o afirmare a ideii de libertate. Se fac eforturi de a grăbi astfel procesul de transformare a structurii democratice din toate aceste țări și integrarea lor în formele de viață bolșevică.

S-au intensificat recent, în proporții îngrozitoare, deportările în Siberia ale unor cetățeni aparținând țărilor cedate URSS-ului prin acordurile de la Teheran, de la Yalta, de la Postdam și de la Moscova (decembrie 1945). Cu toate acestea, în zadar ai căuta vreo manifestare de revoltă în presa Occidentului, în dezbaterile parlamentelor democratice sau la ONU. Această degradare a popoarelor la condiția de vite nu mai impresionează pe nimeni. Orice indignare ar fi dovada unei lipse grave de simț politic, o indiscreție dăunătoare acțiunii constructive care n-ar putea să se realizeze fără concursul Rusiei Sovietice și, mai ales, împotriva ei.

Toate slăbiciunile, toate renunțările, toate plecăriunile Occidentului se numesc «abilități politice». Problema de tact! Discreția este o dovadă de bună creștere și Occidentul este excesiv de bine crescut când e vorba să se intereseze de țările numite „satelite”.

Această atitudine diplomatică este o formă elegantă de a convinge Moscova să se mulțumească cu ceea ce a obținut până în prezent. Este o învoială sugerată sub toate formele, dar pe care Rusia Sovietică nu pare dispusă să o accepte, poate pentru că ea nu înțelege să cadă la învoială asupra a ceea ce deja a obținut, ci doar asupra a ceea ce ar putea încă să mai obțină.

Totuși, se speră în continuare cu tenacitate, cu disperare, realizarea (cu timpul) a unui acord la care s-ar putea ajunge cu tact și cu

răbdare, cu multă răbdare. Totuși ar fi nedrept să atribuim această stare de spirit exclusiv guvernelor sau să o considerăm ca o infirmitate comună a miniștrilor afacerilor externe. Este vorba despre o stare de spirit comună tuturor popoarelor occidentale. Opinia publică franceză, britanică sau americană este obsedată de ideea unei tranzacții, ca și cum istoria omenirii ar putea fi obiect de tocmeală.

Evitând orice act de natură să provoace un război și respectând situația creată de acțiunea politico-militară a URSS-ului în estul Europei, Occidentul se leagănă în iluzia de a-și fi câștigat liniștea.

„Comunismul rus nu poate fi transformat, și nu-i treaba mea să o încerc”, a subliniat Dl. Bévin. E vorba aici de o respingere totală a războiului ideologic care trimite la cei treizeci de ani de luptă între statele catolice și statele protestante. Un astfel de raționament politic ar fi foarte înțelept dacă oamenii ar putea evita asemenea războaie. Bévin a crezut că trebuie să adauge: „Nici prin gând nu-mi trece să inițiez în Europa Orientală o politică de schimbare cu forța a evenimentelor în curs, chiar dacă eu nu sunt de acord cu acestea”.

Dacă înțelegem bine poziția Angliei, aceasta, cu toate că dezaproabă politica criminală urmată de Rusia Sovietică, se va feri să renunțe la atitudinea sa pasivă. Iată un mod discret de a sugera că ea ar putea accepta ca definitivă o stare de lucruri pe care nu o aprobă, cu condiția însă ca Rusia Sovietică să accepte, la rândul ei, Europa Orientală drept unică compensație, pentru a ajunge la un acord asupra restului Europei.

O asemenea ofertă este de altfel de prisos din moment ce această intenție de neamsec în Europa Orientală s-a manifestat deja cu ocazia semnării tratatelor de pace impuse României, Ungariei, Bulgariei, în 1946, tratate care consacră situația de vasalitate a acestor state față de Rusia Sovietică.

Dacă ulterior o schimbare radicală s-a făcut simțită printr-o rezistență fermă în problema germană, trebuie să vedem aici consecințele friicii încercate de puterile democratice în fața eventualității unei alianțe ruso-germane. Un național-bolșevism german nu ar însemna decât o amplificare a forței militare sovietice. Deși încearcă să împiedice formarea unei noi coaliții ruso-germane, sub egida comunismului, anglo-americanii continuă totuși să viseze un acord, chiar dacă au ajuns la concluzia că un asemenea act este imposibil, pentru că Rusia Sovietică, prin însăși natura sa, constituie forța de transformare revoluționară a planetei. La ce bun să simuleze fără încetare gesturi conciliatoare față de URSS? Toată această pantomimă are oare alt efect decât acela de a întârzi convingerea periculoasă că supremația militară aparține bolșevicilor, în timp ce puterile burgheze sunt atât de epuizate încât singurul gest posibil li se pare un acord cu Moscova?

E absurd să concepi că o forță revoluționară conștientă de slăbiciunea adversarului său, poate accepta, de dragul amabilităților cu